

ОБЩИНА ЕЛХОВО

гр. Елхово, ул. „Търговска“ № 13; Тел.: 0478/88004; Факс: 88034;
e-mail: obshtina@elhovo.bg; kmet@elhovo.bg; www.elhovo.bg

ОБЩИНСКА СТРАТЕГИЯ ЗА ПОДКРЕПА ЗА ЛИЧНОСТНО РАЗВИТИЕ НА ДЕЦАТА И УЧЕНИЦИТЕ В ОБЩИНА ЕЛХОВО 2023 – 2024 г.

Съдържание

РАЗДЕЛ I

I. ВЪВЕДЕНИЕ	3
1. Нормативни основания	3
2. Общи предпоставки за подкрепата за личностно развитие на децата и учениците съгласно Закона за предучилищното и училищното образование и Наредбата за приобщаващо образование.....	3
3. Методология.....	5
3.1. Цели и обхват.....	5
3.2. Методи за проучване и анализ	5

РАЗДЕЛ II

АНАЛИЗ НА ПОТРЕБНОСТИТЕ ОТ ПОДКРЕПА ЗА ЛИЧНОСТНО РАЗВИТИЕ НА ДЕЦАТА И УЧЕНИЦИТЕ В ОБЩИНА ЕЛХОВО	5
1. Данни и характеристика на институциите в системата на предучилищното и училищното образование на територията на община Елхово	6
1.1. Детски градини	6
1.1.1. Характеристика на осигурената обща подкрепа за личностно развитие на децата.....	7
1.1.2. Осигурена допълнителна подкрепа /за деца със специални образователни потребности, с хронични заболявания, в риск и с изявени дарби.....	7
1.2. Училища	8
1.2.1. Характеристика на осигурената обща подкрепа за личностно развитие на децата и учениците.....	9
1.2.2. Характеристика на осигурената допълнителна подкрепа за личностно развитие на децата и учениците.....	9
1.3. Център за подкрепа за личностно развитие	10
2. Социални услуги в подкрепа на децата и семействата	11
2.1. Център за социална рехабилитация и интеграция /ЦСРИ/ „Света Марина”.....	12
2.2. Център за настаняване от семеен тип - Дом за деца и младежи без увреждания /ЦНСТДМБУ/ и Център за настаняване от семеен тип за деца и младежи с увреждания /ЦНСТДМУ/.....	13
3. SWOT анализ.....	14
4. Изводи.....	16

РАЗДЕЛ III

I. СТРАТЕГИЯ ЗА ПОДКРЕПА ЗА ЛИЧНОСТНО РАЗВИТИЕ НА ДЕЦАТА И УЧЕНИЦИТЕ

1. Визия	18
2. Водещи принципи при реализация на стратегията	18
3. Общи условия.....	19
4. Обща цел.....	21
5. Стратегически цели	21
6. Приоритети и мерки.....	21
7. Приоритет 1. Осигуряване на обща подкрепа за личностно развитие.....	21
8. Приоритет 2. Осигуряване на допълнителна подкрепа за личностно развитие на деца и ученици със специални образователни потребности, с хронични заболявания, в риск.....	22
9. Приоритет 3. Осигуряване на допълнителна подкрепа за личностно развитие на деца и ученици с изявени дарби.....	22

РАЗДЕЛ IV

I. КОМУНИКАЦИОННА ПРОГРАМА 22 |

РАЗДЕЛ V

I. ЗАКЛЮЧЕНИЕ..... 23 |

РАЗДЕЛ I

I. Въведение

1. Нормативни основания

Общинската стратегия за подкрепа за личностно развитие на децата и учениците в община Елхово /2023-2024 г./ наричана Стратегията, е стратегически документ, който се одобрява от Общински съвет – Елхово. Настоящата Общинска стратегия за подкрепа за личностно развитие на децата и учениците на община Елхово е разработена в изпълнение на разпоредбата на чл. 197 от Закона за предучилищното и училищното образование (ЗПУО) и чл. 5 от Наредбата за приобщаващото образование.

В основата на Общинската стратегия стои Анализа за потребностите от подкрепа за личностно развитие на децата и учениците в община Елхово по чл. 196, ал. 3 от ЗПУО, приет от Общински съвет – Елхово с Решение № 418/36/13/ от 26.01.2023 г. и Областна стратегия за подкрепа за личностно развитие на децата и учениците /2023-2024/.

Предназначението на стратегията е насочено към реализиране на политики и мерки, които осигуряват правото на достъп до качествено образование, удовлетворяване на образователните потребности и развитието на способностите на всяко дете и ученик. Стратегията е в съответствие с набелязаните цели, приоритети и мерки за подобряване на достъпа и качеството на предучилищното и училищното образование, заложи в международни и национални документи.

Приоритет на политиките свързани с приобщаващото образование е стремежът към премахване на всички форми на изолация в образованието и осигуряване на подкрепа и удовлетворяване на индивидуалните потребности на всички деца и ученици в образователно-възпитателния процес.

2. Общи предпоставки за подкрепата за личностно развитие на децата и учениците, съгласно Закона за предучилищното и училищното образование и Наредбата за приобщаващо образование.

Подкрепата за личностно развитие на децата и учениците (обща и допълнителна), която институциите (детските градини, училищата, центровете за подкрепа за личностно развитие и специализираните обслужващи звена) в системата на предучилищното и училищното образование (СПУО) осигуряват е неразделна част от самостоятелно разработени и прилагани цялостни политики, чиито основни принципи са:

- изграждане на позитивен организационен климат, което изисква създаване на условия за сътрудничество, ефективна комуникация и отношения на загриженост между всички участници в процеса на образование;

- утвърждаване на позитивна дисциплина, основана на мерки и подходи, гарантиращи изслушване на детето и ученика, осъзнаване на причините за проблемното му поведение и предоставяне на възможност за усвояване на добри поведенчески модели спрямо себе си и останалите, превенция на обучителните трудности и ранното оценяване на риска от тях;

- развитие на училищната общност, съгласно идентифицираните предизвикателства, цели и дейности в Областната стратегия за личностно развитие на децата и учениците.

Съгласно чл. 176 на Закона за предучилищното и училищно образование (ЗПУО) и чл. 4, ал. 2 от Наредбата за приобщаващото образование, подкрепата за личностно развитие се осигурява на всички деца и ученици и цели да осигури:

- съответствие с индивидуалните им потребности;
- подходяща физическа, психологическа и социална среда за развиване на способностите и уменията им;

• осъществяване на подкрепата за детето и ученика най-близко до мястото, където живее и учи.

В съответствие с постановката на чл. 174, ал.1 от ЗПУО осигуряването на подкрепата за личностно развитие на децата и учениците от институциите в СПУО трябва да се осъществява съвместно с държавните и местните органи и структури и доставчиците на социални услуги.

Редът за предоставяне на обща и допълнителна подкрепа се урежда с Наредбата за приобщаващото образование.

Съгласно чл. 171, ал. 1, т. 7 от ЗПУО, получаването на обща и допълнителна подкрепа е право на всяко дете и ученик.

Чл. 177, ал. 1 от ЗПУО и чл. 4, ал. 1 от Наредбата за приобщаващото образование определят два вида подкрепа за личностно развитие – обща и допълнителна.

Обща подкрепа за личностно развитие по чл. 178, ал. 1 от ЗПУО	Допълнителна подкрепа за личностно развитие по чл. 187 от ЗПУО
Насочена е към развитието на потенциала на всяко дете и ученик.	Насочена е към деца и ученици със специални образователни потребности (СОП), в риск, с изявени дарби, с хронични заболявания, след извършване на оценка на потребностите.
<ol style="list-style-type: none"> 1. екипна работа между учителите и други педагогически специалисти; 2. допълнително обучение по учебни предмети при условията на ЗПУО; 3. допълнителни модули за деца, които не владеят български език (само за детските градини); 4. допълнителни консултации по учебни предмети, които се провеждат извън редовните учебни часове; 5. консултации по учебни предмети; 6. кариерно ориентиране на учениците; 7. занимания по интереси; 8. библиотечно-информационно обслужване; 9. грижа за здравето; 10. осигуряване на общезитие; 11. поощряване с морални и материални награди; 12. дейности по превенция на насилието и преодоляване на проблемното поведение; 13. ранно оценяване на потребностите и превенция на обучителните затруднения; 14. логопедична работа. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. работа с дете и ученик по конкретен случай; 2. психо-социална рехабилитация, рехабилитация на слуха и говора, зрителна, на комуникативните нарушения и при физически увреждания; 3. осигуряване на достъпна архитектурна, обща и специализирана подкрепяща среда, технически средства, специализирано оборудване, дидактически материали, методики и специалисти; 4. предоставяне на обучение по специалните учебни предмети за ученици със сензорни увреждания; 5. ресурсно подпомагане за ученици със специални образователни потребности. <p>Съгласно чл. 81 от Наредба за приобщаващо образование, допълнителната подкрепа е:</p> <ul style="list-style-type: none"> – краткосрочна (минимум 1 учебна година, максимум – до края на етап на обучение) – дългосрочна – повече от един етап или степен на обучение или за целия период на обучение.

Общата и допълнителната подкрепа за личностно развитие се осигуряват в детските градини, в училищата и в центровете за подкрепа за личностно развитие, а в случаите по чл. 111, ал. 1, т. 1 от ЗПУО – в домашни или болнични условия.

3. Методология

3.1. Цели и обхват.

Анализът на потребностите от подкрепа за личностно развитие на децата и учениците в община Елхово е фокусиран върху нуждите от подкрепа, разглеждани в общия контекст на демографската ситуация, социално-икономическите проблеми, общинските политики, насочени към премахване и/или ограничаване на пречките пред ученето и научаването и към създаване на възможности за развитие и участие на децата и учениците в живота на общността. Основната цел е:

- да се изведат приоритетните потребности при определяне нуждите от подкрепа за личностното развитие на децата и учениците в детските градини и училищата;
- планиране и осигуряване на обща и допълнителна подкрепа в съответствие с индивидуалните потребности на всяко дете и всеки ученик;

В обхвата на анализа са включени всички институции в системата на предучилищното и училищното образование на територията на община Елхово, както и институции, осигуряващи услуги, свързани с обучение, възпитание и социализация на деца и ученици /ДГ, училища, ЦПЛР, специализирани обслужващи звена, социални центрове за предоставяне на социални услуги и услуги от резидентен тип/.

3.2. Методи за проучване и анализ

В процеса на изготвяне на анализа са използвани следните методи:

- събиране, систематизиране и обобщаване на статистически данни, събирани текущо и целево от институции на общинско ниво;
- работни срещи между представители на общинската администрация, директори на образователни институции, кметове и кметски наместници, социални услуги и читалища, други заинтересовани страни - родители, и др.

Въз основа на предоставената информация са фиксирани проблемите в образователната сфера, идентифицирани са потребностите на конкретните рискови групи, тенденциите в развитието на дейностите за подкрепа на личностното развитие на територията на областта и възможностите за осъществяване на планираните действия.

РАЗДЕЛ II

АНАЛИЗ НА ПОТРЕБНОСТИТЕ ОТ ПОДКРЕПА ЗА ЛИЧНОСТНО РАЗВИТИЕ НА ДЕЦАТА И УЧЕНИЦИТЕ В ОБЩИНА ЕЛХОВО

Анализът на потребностите от подкрепа за личностно развитие на децата и учениците в община Елхово е разработен в съответствие с изискванията на чл.196, ал.1 от Закона за предучилищното и училищното образование /ЗПУО/.

Основна цел на анализа е да очертае някои приоритетни потребности при определяне нуждите за подкрепа за личностното развитие на децата и учениците, която институциите в системата на предучилищното и училищно образование осигуряват в съответствие с индивидуалните потребности на всяко дете и всеки ученик, чрез осигуряване на подходяща физическа, психологическа и социална среда за развиване на способностите и уменията; чрез осигуряване на подкрепа на най-близко до мястото, където живее и учи всяко дете и всеки ученик; повишаване на качеството на услугите и подобряване на достъпа до тях от всички деца и ученици, живеещи на територията на община Елхово.

1. Данни и характеристика на институциите в системата на предучилищното и училищното образование на територията на община Елхово.

1.1. Детски градини:

Броят на детските градини в общината и териториалното им разпределение са функция от броя на децата от 3 до 6 годишна възраст и яслена възраст. Състоянието през учебната 2022/2023 г. е както следва:

<i>Детска градина</i>	<i>Деца на 5 год.</i>	<i>Деца на 6 год.</i>	<i>Деца на 2 и 4 год.</i>	<i>Общ брой деца в детските градини/яслени групи</i>	<i>Брой групи</i>
ДГ "Невен" гр.Елхово	32	34	60	126	6
ДГ "Невен" яслени групи, гр.Елхово	-	-	-	26	2
ДГ "Невен" филиал с.Гранитово	6	6	8	20	1
ДГ "Невен" филиал с.Лесово	6	5	8	19	1
ДГ "Надежда", гр.Елхово	19	25	86	130	6
ДГ "Надежда" филиал с.Бояново	4	4	9	17	1
ДГ "Надежда" филиал с.Маломирово	6	4	8	18	1
ОБЩО: 2022/2023 г.	73	78	179	356	18
ОБЩО: 2020/2021 г.	93	103	134	354	18

В община Елхово функционират 2 Детски градини с филиали в 4 населени места:

- ДГ „Невен” в гр. Елхово, с филиали в с. Гранитово и с. Лесово;
- ДГ „Надежда” в гр. Елхово, с филиали в с. Бояново и с. Маломирово.

Съгласно чл. 55 от ЗПУО, предучилищното образование полага основите за учене през целия живот, като осигурява физическо, познавателно, езиково, духовно-нравствено, социално, емоционално и творческо развитие на децата, отчитайки значението на играта в процеса на педагогическото взаимодействие. За реализиране на дейностите е осигурен педагогически и непедагогически персонал, както следва:

<i>Педагогически персонал</i>		<i>Непедагогически персонал</i>
<i>учители</i>	<i>в т.ч. други по чл. 211, ал. 2 от ЗПУО</i>	
35,5	0	38

И двете детски градини са общински и са на финансиране от общинския бюджет. Изпълнявайки своите правомощия и отговорности, общината координира изпълнението на приема и обхвата на децата, подлежащи на задължително образование, поддържането и обновяването на материално-техническата база и съдейства за развитието на способностите и интересите им.

1.1.1.Характеристика на осигурената обща подкрепа за личностно развитие на децата

Общата подкрепа, която се осигурява в детските градини на територията на общината, отговаря преди всичко на нуждата от превенция и навременно разпознаване на обучителните трудности при децата. За децата, невладеещи български език, са осигурени от учителите допълнителни модули за индивидуална работа по образователно направление „Български език и литература“. И в двете детски градини са сформирани групи за допълнително изучаване на БЕЛ, по проект „Активно приобщаване в системата на предучилищното образование“ към МОН. Работата в тези групи, се осъществява по предварително изготвена програма, времеви график, в свободното време на учителите.

В детските градини са оборудвани медицински кабинети. За здравето на децата се грижи 2 медицински специалисти, осигурени от община Елхово. Грижа за здравето на децата осигуряват и общопрактикуващите лекари по населени места.

В детските градини на територията на общината децата са включени в дейности за стимулиране на личностните качества, социални и творчески умения и изяви, свързани с образователни, творчески, възпитателни и спортни дейности.

1.1.2.Осигурена допълнителна подкрепа /за деца със специални образователни потребности, с хронични заболявания, в риск и с изявени дарби/

По данни от директорите на детски градини, към месец януари 2023 г. на територията на общината са регистрирани:

- В ДГ „Невен” - 7 деца със специални образователни потребности. Осигурена е допълнителна подкрепа от специалисти психолог, логопед, ресурсен учител от РЦППО-град Ямбол. Поради недостиг на специалисти от РЦППО – град Ямбол за две от децата са осигурени специалисти психолог и логопед от ЦСРИ „Света Марина“ град Елхово. Тъй като децата са записани в изнесена група село Лесово, те се транспортират за провеждане на ситуациите в ЦСРИ „Света Марина“- град Елхово и обратно, придружавани от представител на Центъра.

- В ДГ „Надежда” - две деца със специални образователни потребности. Има създадена организация за подкрепа на децата със СОП. Има изграден екип от учители, както и оказващи подкрепа ресурсен учител, логопед и психолог. Работата с децата, които се нуждаят от подкрепа, се осъществява във филиал – село Маломирово и в град Елхово. Групите разполагат с помагала, както и с помещения, в които да се реализират дейностите с децата. Помещенията са оборудвани с необходимите материали.

Съгласно разпоредбите на чл. 108 от Наредба за приобщаващото образование достъпът на децата до учебни програми и учебно съдържание е гарантиран чрез адаптиране на информацията съобразно индивидуалните им потребности, осигуряване на терапевтична подкрепа и рехабилитация, консултиране и подкрепа на родителите и учителите за прилагане на техники и стратегии за обучение, за управление на образователния процес и подходящи обучителни материали.

За децата с хронични заболявания в детските градини се полагат постоянни и последователни грижи. Подпомагането на социализацията и адаптацията се осъществява чрез непрекъснат контакт с личните и лекуващи лекари и специалисти на децата. Родителите се консултират за социалните услуги в общността и възможността за насочването на децата на допълнителна подкрепа.

В детските градини се извършва четирикратна дезинфекция и системно проветряване на спалните и занималните, което е и в изпълнение на здравните изисквания за отглеждане на деца от 1 до 7 годишна възраст, но и важно за здравословното състояние на децата с диагноза „Бронхиална астма“.

Независимо от здравословното състояние, децата се включват в ежедневните дейности, занимания и тържества в детската градина.

Учителите по групи поддържат постоянна комуникация с родителите, консултират ги и им съдействат при необходимост.

1.2. Училища

През учебната 2022/2023 година към месец януари 2023 г. на територията на общината функционират 8 училища, в които се обучават общо 1768 деца и ученици:

- в предучилищно обучение / 5 и 6 г./ - 380 деца;
- ученици от 1 до 12 клас –1388 ученици.

Населено място	Наименование	Вид	Вид подготовка	Етап/степен на образование	Общ брой деца/ученици	Брой деца в подготвителна група – 5 и 6г.	Брой ученици в начален етап	Брой ученици в прогимназиален етап	Брой ученици в гимназиален етап
Елхово	ПГ „Св. Климент Охридски	общинско	неспециализирано	Профилирана гимназия	240	0	0	0	240
Елхово	ПГ „Стефан Караджа”	държавно	неспециализирано	професионална гимназия	215	0	0	0	215
Елхово	ОУ „Св. Св. Кирил и Методий”	общинско	неспециализирано	основно	289	24	131	134	0
Елхово	ОУ „Св. Паисий Хилендарски”	общинско	неспециализирано	основно	355	0	195	160	0
Елхово	ПУИ „Н.Й.Вапцаров”	държавно	специално	помощно	48	0	19	16	13
Гранитово	ОУ „Хаджи Димитър”	общинско	неспециализирано	основно	91	0	45	46	0
Бояново	ОУ „Св. Паисий Хилендарски”	общинско	неспециализирано	основно	34	0	21	13	0
Бояново	ПГМСС „Ернесто Чегевара”	общинско	неспециализирано	професионална гимназия	140	0	0	0	140
ОБЩО:					1412	24	411	369	608

Съгласно чл. 75 от ЗПУО училищната подготовка е съвкупност от компетентности – знания, умения и отношения, необходими за успешно преминаване на ученика в следващ клас, етап или степен на образование и свързани с постигане на целите на училищното образование. Според съдържанието си училищната подготовка е общообразователна, разширена, профилирана, професионална и допълнителна. Придобива се чрез обучение по учебни предмети или модули, както и чрез обучение или дейности в други форми.

За реализиране на дейностите в училищата, свързани с обучението, възпитанието и социализацията, както и с подкрепата за личностно развитие на децата и учениците, е осигурен педагогически и непедagogически персонал, както следва:

Педагогически персонал	Непедагогически персонал
155,20	55,25

1.2.1. Характеристика на осигурената обща подкрепа за личностно развитие на децата и учениците

В училищата на територията на община Елхово за учениците се предоставя обща подкрепа, свързваща всички услуги, които представляват базисни грижи за физическото, психичното и социалното благополучие, мотивиращи и развиващи интересите дейности.

Общата подкрепа отговаря преди всичко на нуждата от превенция и навременно разпознаване на обучителните трудности при децата и учениците и на нуждата от разпознаване на техните дарби. Водеща е ролята на учителите, които организират преподаването съобразно потребностите им, чрез умело планиране на работата в клас, консултации, часове по интереси, допълнително обучение. Провеждат се и допълнителни дейности, свързани с превенция на психичното здраве, превенция на насилието и тормоза, училищна политика за позитивна дисциплина, кариерно консултиране, здравна грижа, асистирание и др.

1.2.2. Характеристика на осигурената допълнителна подкрепа за личностно развитие на децата и учениците

Допълнителната подкрепа включва ресурсно подпомагане, логопедична и психологическа подкрепа, оказва благоприятно въздействие върху развитието на учениците и приобщаването им към класа, групата и училището. Това става чрез обучение по индивидуален учебен план, план за подкрепа и индивидуални образователни програми.

- **Деца и ученици със СОП**

Групата деца и ученици със специални образователни потребности, които се нуждаят от допълнителна подкрепа за личностно развитие е много разнообразна по своя състав и особености в отделните училища, което изисква конкретен подход при планиране на необходимите ресурси и прилагане на институционалните практики към индивидуализирана грижа, както и гъвкави решения на място в сътрудничество с другите институции.

В училищата на територията на община Елхово през учебната 2022/2023 г. са регистрирани 91 деца и ученици със специални образователни потребности. Осигурени са екипи за подкрепа, които включват учители, ресурсен учител, логопед и психолог/педагогически съветник. Създадени са условия за групова и индивидуална работа с учениците.

- **Деца и ученици в риск**

Най-голям е броят на децата без родителска грижа или чиито родители са починали, неизвестни, лишени са от родителски права или родителските им права са ограничени, в това число с родители в чужбина. Общината разработва програма за закрила на детето за всяка текуща година. Организират се извънкласни дейности в училищата за тези деца и ученици, включват се в образователни програми, свързани с опасностите и последствията от употребата на психоактивни вещества, рисково сексуално поведение и др. Дейностите се изпълняват от общинска администрация, училищни екипи, и МКБППМН .

- **Талантливи и даровити деца и ученици**

Община Елхово, чрез общинската програма за закрила на детето, залага всяка година дейности за насърчаване на творческите заложби на деца с изявени дарби в областта на науката, изкуството и спорта. Доказателство за таланта на деца от община Елхово са спечелените конкурси, престижни класирания в олимпиади, спортни първенства и турнири. Грижата за откриване и поощряване на даровитите деца е обща и това започва от детските градини, където има сформирани групи по интереси. Общината ежегодно организира културни и спортни събития, в които се изявяват

ученици от училищата в общината. Утвърдилите се формати „Не на агресията“ привличат по много участници. Танцовите формации и другите извънкласни дейности, както и клубовете по различните видове спорт имат богата история и са неотменна част от живота на град Елхово и общината.

- **Деца и ученици с хронични заболявания**

За учебната 2022/2023 година в ОУ "Св. Паисий Хилендарски" - гр. Елхово са регистрирани 12 ученици с хронични заболявания. Диагнозите са такива, че не е необходима допълнителна подкрепа. Някои от тях с протокол от лекарска комисия са освободени от учебния предмет физическо възпитание и спорт.

В ОУ " Св.св.Кирил и Методий"- гр.Елхово има 10 ученици със хронични заболявания и 2 деца от групата за задължително предучилищно образование. За всеки ученик с хронично заболяване е разработен план за допълнителна подкрепа за личностно развитие. Те са на ресурсно подпомагане. Осигурена е подкрепа за равен достъп до качествено образование и за развитие потенциала на учениците, с цел тяхното личностно развитие. Адаптирана е учебно-възпитателна среда за развитие на индивидуалния потенциал на всеки ученик. Семействата на учениците, като партньори участват при обсъждане на различни аспекти на училищния живот като съдействат за адаптирането на учениците към образователната среда и за постигане на тяхната независимост.

1.3. Център за подкрепа за личностно развитие

В центровете за подкрепа за личностно развитие по чл.49, ал.1 от ЗПУО се осъществява обща подкрепа за личностно развитие на децата и учениците. В ЦПЛР-ОДК в община Елхово са създадени условия за удовлетворяване интересите, желанията и потребностите за личностно израстване и реализация на децата и учениците в свободното от учене време. Съществуват условия за изява и участия в конкурси, конференции, състезания, празнични програми, изложби, открити занимания и др. С успех се реализират извънкласни форми, като група по народно пеене и танцова група, театрално студио, школи по изобразително изкуство, групи по аеробика, мажоретен състав , група по модерни танци, туризъм, клуб „Родолубие“ и волейбол. В ЦПЛР-ОДК 234 деца и ученици в 24 групи развиват своите таланти в областта на науката, изкуството и спорта. Осигуряват се възможности за индивидуална изява на децата чрез организиране на различни конкурси и инициативи; - участие в общински, областни и национални състезания и конкурси. Съществуват подходящи условия за творчески и спортни занимания в свободното от учебни занимания време и през ваканционните дни.

Общата подкрепа включва:

1.Занимания по интереси за развитие на интересите, способностите и компетентностите на децата и учениците в областта на науките, технологиите, изкуствата и спорта и изяви по интереси.

Общата подкрепа за личностно развитие се осъществява чрез:

1.Включване на децата и учениците в организирани обучителни, творчески, възпитателни, спортни и спортно-туристически дейности на общинско, областно, национално и международно равнище, включително и през ваканциите.

2.Подпомагане кариерното развитие на учениците чрез дейности, насочени към стимулиране на развитието на личностни качества и придобиване на социални компетентности.

3.Превенция на насилието и преодоляване на проблемното поведение.

4.Здравно образование.

5.Обучението в ЦПЛР се осъществява в организирани педагогически форми, в постоянно действащи и временнодействащи групи през учебната година и ваканциите.

2. Социални услуги в подкрепа на децата и семействата

Важно значение в подкрепата на децата и семействата имат социалните услуги. На територията на община Елхово все още няма достатъчно развит набор от услуги по превенция, които да оказват подкрепа на родители и деца, с акцент в ранна детска възраст, за да подпомагат отглеждането и възпитанието на децата, като същевременно създават реални възможности за подкрепа и на семейството.

Данни за децата от специализирани институции:

Институция/ социални услуги	Общ брой на настанените/ ползващи социални услуги деца	Данни за включването в образование		Брой настанени деца/лица, невключени в образование - причини
		Училище /ДГ	Брой деца/ ученици	
Център за настаняване от семеен тип за деца без увреждания	5	ОУ"Св. Паисий Хилендарски", гр.Елхово	2	0
		ПГ"Стефан Караджа", гр.Елхово	2	
		ЦСОП" "Н.Й Вапцаров" гр.Елхово	1	
Център за настаняване от семеен тип за деца и младежи с увреждания /ЦНСТДМУ/	14	ЦСОП" "Н.Й Вапцаров" гр.Елхово	1	12 не са в училищна възраст
		СОУ"Луи Брайл", гр.София	1	
Център за социална рехабилитация и интеграция ЦСРИ „Света Марина	43	ОУ "Св. Паисий Хилендарски", гр. Елхово	7	8
		СОУ "Луи Брайл", гр. София	2	
		ПГ "Стефан Караджа", гр. Елхово	7	

		ЦСОП "Н.Й Вапцаров" гр. Елхово	3	
		ОУ „Св. Кирил и Методий“ – Елхово	7	
		Детска градина „Надежда”, гр. Елхово	1	
		Детска градина „Невен“, гр. Елхово	6	
		ДГ „Здравец“ – гр. Болярово	1	
		ОУ "Хаджи Димитър" село Гранитово, община Елхово	1	
Общо:	62		42	20

2.1.Център за социална рехабилитация и интеграция /ЦСРИ/ „Света Марина” гр. Елхово предоставя комплекс от социални услуги, свързани с извършване на рехабилитация, социално-правни консултации, образователно обучение, изготвяне и осъществяване на индивидуални програми за социално включване. Предлага специализирано оборудване и обзавеждане, в зависимост от конкретните потребности на лицата. В ЦСРИ "Света Марина" са създадени оптимални условия за корекционно-компенсаторна и интеграционна работа с потребителите на услугите и се оказва подкрепа на лицата и техните семейства.

Капацитетът на ЦСРИ „Света Марина“ е 35 деца.

В ЦСРИ "Света Марина" се предоставят краткосрочни и дългосрочни социални услуги. Социалната услуга може да се предоставя на широк кръг потребители – деца в риск от социално изключване, както и техните близки:

- Деца с различни видове увреждания, емоционално-поведенчески проблеми и девиантно поведение, нарушения в развитието;
 - деца и лица жертви на различни форми на насилие и експлоатация.
- Други видове рехабилитация, които се провеждат в центъра са:
- Логопедична рехабилитация;
 - Педагогическа подкрепа;
 - Психологична подкрепа;

- Социална рехабилитация;
- Двигателна рехабилитация;
- Занимателна трудотерапия, арт-терапия;
- Терапии – музикална терапия, изобразително изкуство, приложно изкуство, приказкотерапия.

В ЦСРИ „Света Марина“ работят следните специалисти: 1 социален работник, 1 сътрудник социални дейности, 1 трудотерапевт, 1 педагог, 1 логопед, 1 рехабилитатор, 0,4 щат – шофьор, 0,5 щат – хигиенист, 0,4 – психолог / на граждански договор/.

2.2.Център за настаняване от семеен тип - Дом за деца и младежи без увреждания /ЦНСТДМБУ/ и Център за настаняване от семеен тип за деца и младежи с увреждания /ЦНСТДМУ/ са социални услуги от резидентен тип, които предоставят жизнена среда за пълноценното израстване и развитие на деца лишени от родителска грижа, за които към момента на настаняване в него са изчерпани възможностите за връщане в биологичното семейство, настаняване при близки и роднини или в приемно семейство.

В Центровете се създава среда, близка до семейната, при която децата получават необходимата им индивидуализирана грижа и подкрепа за личностно съзряване и изграждане на умения за самостоятелен и независим живот. Организирането на живота и услугите в него са насочени към създаването на условия и нагласи на децата за равнопоставено участие в живота на общността.

Потребителите са настанени съгласно Заповед на Дирекция „Социално подпомагане“ в последствие потвърдени от Районен съд – Елхово.

На децата и учениците от ЦНСТДМБУ и ЦНСТДМУ се предоставя обща и допълнителна подкрепа за личностно развитие, която осигурява подходяща физическа, психологическа и социална среда за развиване на способностите и уменията им. Ресурсите за подкрепа, които има училището не са достатъчни на фона на нарастващите социални проблеми. Връзката между училището и системата за закрила на детето не липсва, поради ежемесечните срещи за оказване на подкрепа след настаняване в социалната услуга. При учениците в социалната услуга, допълнителната подкрепа е насочена към деца със специални образователни потребности и децата в риск.

При учениците, настанени в социалните услуги, учебната дейност не е много успешна. Те се стараят в учебните занятия, но им е трудно, поради пропуски в образователния процес. Всички настанени деца в ЦНСТДБУ и ЦНСТДМУ получават допълнителна подкрепа в ЦСРИ „Света Марина“.

Учениците от ЦНСТДМУ и ЦНСТДМБУ посещават редовно учебните занятия и нямат неизвинени отсъствия.

В Център за настаняване от семеен тип за деца без увреждания има настанени 5 деца. От тях:

- 2 деца са записани в ОУ „Св. П. Хилендарски“;
- 2 деца – в ПГ „Стефан Караджа“;
- 1 дете – в ЦСОП „Н. Й. Вапцаров“.

В ЦНСТДБУ работят следните специалисти: 1 социален работник, 4 възпитатели, 1 детегледач, 0,4 - хигиенист.

В ЦНСТДБУ има две момчета участници в менторска програма “Скритите таланти на България” към “Операция Плюшено Меч”, която дава шанс за професионална реализация на деца лишени от родителска грижа или от социално слаби семейства.

Капацитетът на Център за настаняване от семеен тип за деца и младежи с увреждания е 14 потребители. Има настанени 2 деца в учаща възраст. От тях:

- 1 дете е записано в СОУ Луи Брайл гр. София;
- 1 дете се обучава в ЦСОП „Н. Й. Вапцаров“.

В ЦНСТДМУ работят следните специалисти: 1 директор, 1 сътрудник социални дейности, 8 детегледачи, 0,6 щ.бр. общ работник, 1 технически сътрудник; 0,4 – медицинска сестра / на граждански договор/.

3.SWOT – анализ:

СИЛНИ СТРАНИ	СЛАБИ СТРАНИ
I. ИКОНОМИЧЕСКИ ФАКТОРИ	
<ul style="list-style-type: none"> • Наличие на действащ механизъм за финансиране на делегираните от държавата дейности и местните дейности чрез приходи по бюджета; • Прилагане на системи за финансово управление и контрол; • Наличие на определен стандарт за издръжка на дете и ученик; • Децентрализация на правомощията на разпоредителите с бюджет; • Включване на изграждането и оборудването на STEM кабинети в Плана за възстановяване и развитие и осигуряване на необходимите средства за това. 	<ul style="list-style-type: none"> • Нисък стандарт за 1 ученик, който в рамките на една учебна година не се актуализира в съответствие с реалната пазарна икономика; • Ниска заинтересованост на родителите; • Ниска мотивация от страна на учениците за учене и развитие, поради трудна реализация на пазара на труда и ниско заплащане в региона; • Месечни такси за определени дейности, ограничаващи някои деца и ученици; • Ограничен достъп до услуги в подкрепа на личностното развитие на учениците от селата.
II. ОРГАНИЗАЦИОННИ	
<ul style="list-style-type: none"> • Наличие на гъвкава организация на формите и график на занимания, съобразно свободното време и интереси на участниците; • Постепенно въвеждане на STEM обучение в училищата; • Осигуряване на свободен избор и достъп до учебните групи, чрез заявления за участие, анкетно допитване и проучване на потребностите от практически занимания; • Създадени разнообразни условия за изява и участия в конкурси, конференции, олимпиади, спектакли, състезания, празнични програми, изложби, открити занимания и др. на всяко дете и ученик, участващо във формите на извънкласна дейност; • Засилени мерки за контрол на отсъствията и успеха на учениците; • Реализиране на проекти, финансирани със средства по различните оперативни програми, за да се осигури допълнителен 	<ul style="list-style-type: none"> • Недостатъчно единодействие на част от педагогическата колегия при поставяне на изискванията си към учениците, аргументиране на оценяването на постиженията на учениците; • Липса на подготвени учители за провеждане на STEM обучение в училищата; • Липса на достатъчно финансови средства за оборудване на STEM кабинети; • Все още не се отчитат в достатъчна степен индивидуалните особености на всяко дете и насочването на конкретен специалист за неговата интеграция и специална подготовка; • Недостатъчно финансиране за функционирането на логопедичен кабинет към всяко учебно заведение. • Недобри материални условия в институциите по отношение на обучението на деца и ученици със СОП.

<p>финансов ресурс и дългосрочно положително въздействие децата и учениците;</p> <ul style="list-style-type: none"> • Разработване и работа по индивидуални програми за работа с учениците със СОП и успешното им социализиране; • Организиране на обучение на деца и ученици със СОП във всяка ДГ и училище. • Създаден много добър микроклимат на работа и взаимоотношения между педагозите, деца, ученици, родители, позитивен организационен климат, създадени условия за сътрудничество и ефективна комуникация; • Наличие на ЦПЛР за подкрепа и развитие на творческите заложби на деца и ученици, за пълноценно осмисляне на свободното време и участие в културния календар на града. • Тясно сътрудничество между училищата и ЦПЛР за насочване на талантливите деца към кръжоци, школи, спортни групи, както и деца с проблеми с цел превенция. • Обхващане на талантливите деца в школи и дейности чрез читалищата в общината; 	<ul style="list-style-type: none"> • ЦПЛР като център за подкрепа и развитие на творческите заложби на деца и ученици, за пълноценно осмисляне на свободното време няма развити форми в селата, както и няма гъвкавост на наличните форми в зависимост от променящите се желания на децата и учениците. • Не достатъчни възможности за различни видове спорт. • Недостатъчно участие с проекти в оперативните програми.
III. ТРУДОВИ РЕСУРСИ	
<ul style="list-style-type: none"> • Добре развита система за вътрешна квалификация, провеждане на открити занимания, обмен на добри практики и съвместни инициативи; • Повишаване на квалификацията и професионалната компетентност на педагогическите специалисти; • Наличие на висококвалифицирани педагогически кадри в общината; • Наличие на квалифициран и опитен екип от преподаватели и треньори за дейности по направления, за обучение на деца и ученици в свободното от училище време. 	<ul style="list-style-type: none"> • недостиг на мотивирани педагогически кадри с добра подготовка и професионална квалификация; • Недостатъчен брой обучени учители за работа с деца със СОП; • Недостатъчен щат педагогически персонал за обезпечаване на различните дейности по интереси за ученици – необходимост от по-голям щатен и лекторски състав. • Повишаване средната възраст на педагозите и липса на младо попълнение;
ВЪЗМОЖНОСТИ	ЗАПЛАХИ

<ul style="list-style-type: none"> • Осигуряване на качествена образователна структура – институции на предучилищното обучение, общото, профилираното и професионалното образование; • Създаване на привлекателна учебна среда, която се изразява в оборудвани компютърни кабинети с интернет достъп, учебни кабинети по отделните учебни дисциплини, вкл. STEM кабинети, физкултурни салони, осъвременени библиотеки, ученически столове; • Предоставяне на допълнителна подкрепа за личностно развитие на деца със специални образователни потребности, с изявени дарби, в риск от социално изключване, отговаряща на новите предизвикателства; • Стимулиране на добрите изяви, даване на по-висока оценка на изявените и талантиливи деца, популяризиране на дарованията им извън границите на общината. • Внедряване на добри европейски практики в сферата на извънкласните дейности. • Включване на родителите в инициативи на школите и съвместни дейности. • Развитие на публично-частното партньорство. • Наличие на възможност за подкрепа при реализиране на местните политики в сферата на личностното развитие чрез финансовите инструменти на ЕС – Структурните фондове и др. програми, включително от други донори. 	<ul style="list-style-type: none"> • Тенденция към обезлюдяване на малките населени места; • Намалява броя на децата и учениците /ниска раждаемост/; • Предпочитания за мигриране в по-големи икономически центрове в страната и в чужбина; • Изселване на младите хора от общината поради липса на работа и ниски доходи; • Слаба заинтересованост на родителите; • Недобро отношение на обществото към образованието и училището като цяло; • Слабо участие с проекти в оперативните програми. • Недостигащи финансови средства за осигуряване на подходяща образователна среда, съгласно държавните образователни изисквания. • Липса на мотивация сред учители, които не успяват бързо да се адаптират към новите реалности, вкл. за провеждане на STEM обучение.
--	--

4.ИЗВОДИ

В Община Елхово има изградена и добре функционираща система за предучилищно и училищно образование за обезпечаване на общата и допълнителната подкрепа за личностно развитие, която се осигуряват там, където са детето и ученикът - в детските градини, в училищата и в центъра за подкрепа за личностно развитие. Изграден е добър механизъм на взаимодействие от институциите в системата на образованието съвместно с държавните и местните органи и структури и доставчиците на социални услуги. Създадени са условия за сътрудничество и отношения на загриженост между всички участници в процеса на образование. Прилагат се цялостни политики за обезпечаване на дейностите за подкрепа на личностно развитие, чрез финансиране на общински образователни и младежки програми, програми за спорт,

превенции, здраве и социални дейности. Община Елхово има добре развита спортна и културна инфраструктура, която дава възможност на децата и младите хора да развиват и изявяват интересите, способностите и таланта си в областта на изкуствата и спорта.

Във всички училища са създадени условия за удовлетворяване на интересите и индивидуалните потребности за личностно развитие в свободното от учене време. На учениците се предоставя богато разнообразие от форми за допълнителна подготовка и в този смисъл надграждане на знания, умения и компетентности, които им гарантират успешно представяне на общински, регионални, национални, международни фестивали, конкурси, състезания и олимпиади.

Нов момент е въвеждането на STEM обучение по определени предмети, което по своята същност е нова образователна политика, представяща иновативна учебна програма. Това е модел на обучение, в който няма граници между отделните предмети. Именно липсата на такива граници между дисциплините кара учениците да погледнат не през призмата на наизустяването на информация, а през тази на работата в екип, комуникацията, проучването, решаването на проблеми, критичното мислене и креативността.

STEM обучението е образованието на бъдещето и то трябва да се развива във всички училища.

В образователните институции на територията на Елхово работят много добре подготвени педагогически специалисти, част от които вече са участвали в квалификационни форми, свързани с методите на работа и успешната интеграция на деца в риск и на деца със специални образователни потребности и продължават да повишават своята квалификация чрез включването си в обучения, курсове, семинари по проблемите на приобщаващото образование. В детските градини и училищата са предвидени дейности за превенция на насилието и преодоляване на проблемното поведение, както и дейности за превенция на обучителните затруднения. Все още по-слабо е застъпено кариерното ориентиране на учениците, логопедичната работа с нуждаещите се деца, наставничеството, коучинга и доброволчеството. Предвид необходимостта от осигуряване на обща и допълнителна подкрепа на децата и учениците все по-осезаемо се чувства необходимостта от назначаване на нови специалисти в училищата – предимно психолози, логопеди, ресурсни учители. Кадровата осигуреност в това отношение към момента се оказва недостатъчна, като същевременно общинските училища не разполагат с нужните финансови ресурси. При осигуряване на допълнително държавно или друго алтернативно финансиране училищата биха могли в по-голяма степен да подобрят своята физическа и архитектурна среда и да назначат квалифицирани кадри, които да бъдат част от училищните екипи в помощ на нуждаещите се деца и ученици. На този етап детските градини и училищата нямат достатъчната готовност за пълноценно осигуряване на допълнителна подкрепа за нуждаещите се деца и ученици в риск или със специални образователни потребности. За тази готовност се имат предвид всички фактори на материалната база, образователната среда, човешките и финансовите ресурси, които към момента не отговарят на изискванията за прилагане на принципите на приобщаващото образование. За децата с изявени дарби в община Елхово са осигурени необходимите условия за допълнителна подкрепа за личностното им развитие, необходимо е увеличаване на видовете дейности и осигуряване на по-голямо финансиране на участията и изявиите на тези деца.

Като възможности за решаване на вече очертаните проблеми могат да бъдат обособени следните предложения:

- разширяване на STEM обучение по определени предмети, включително оборудване на кабинети и мотивиране и обучение на специалисти за провеждане на обучение в STEM среда;
- адекватно финансиране на дейностите за подкрепа за личностно развитие, реализирани от училищата и детските градини;

- обзавеждане на кабинети съобразно потребностите на децата и осигуряване на квалификационни дейности за кадрите, които ще работят с ученици със специални образователни потребности и тези в риск;
- обезпечаване на всяко училище, независимо от броя ученици в него, с психолог, логопед, педагогически съветник, ресурсен учител;
- мотивиране на педагогическите специалисти да получат допълнителна квалификация с оглед оказване на адекватно съдействие на нуждаещите се деца и ученици;
- по-гъвкаво използване на потенциала на социалните услуги на територията на Община Елхово;
- внедряване на доброволчеството и разширяване сътрудничеството с неправителствени организации.

Подкрепата за личностно развитие на децата и учениците трябва да осигурява подходяща физическа, психологическа и социална среда за развитие на способностите и уменията им и за пълноценното им участие в общността на детската градина и на училището. Тази среда е динамична и трябва да отговаря на съвременните изисквания и тенденции на развитие на обществото. Само така децата и учениците, чрез адекватно обучение ще израстват като конкурентноспособни и адаптивни млади хора.

Анализът на потребностите от подкрепа за личностно развитие на децата и учениците в община Елхово е добра основа за извеждане на проблемите и преимуществата на системата за личностно развитие на децата и учениците. На тази база се извеждат основните цели и приоритети за въздействие и работа за постигане на желаните резултати по отношение на личностното развитие на децата и учениците, които ще залегнат в Стратегията за личностно развитие на децата и учениците в община Елхово.

Определянето на визията, целите на Общинската стратегия и дейностите за нейното реализиране се базира на анализа на актуалното състояние на всички образователни институции – държавни, общински на територията на Община Елхово, включващ обхват на децата и учениците, кадрова обезпеченост с педагогически и непедagogически специалисти, реално състояние на общата и специализираната физическа и архитектурна среда и възможностите за реализиране на пълноценна подкрепа за личностно развитие.

РАЗДЕЛ III СТРАТЕГИЯ ЗА ПОДКРЕПА ЗА ЛИЧНОСТНО РАЗВИТИЕ НА ДЕЦАТА И УЧЕНИЦИТЕ

1. ВИЗИЯ

Устойчива и ефективна образователна система, отворена за промени и иновации, която създава среда, осигуряваща на всяко дете качествено, достъпно и отговарящо на реалните нужди на пазара на труда образование, възможност да се учи и израства като личност, мотивирана според своите желания, възможности и приоритети.

2. ВОДЕЩИ ПРИНЦИПИ ПРИ РЕАЛИЗАЦИЯТА НА СТРАТЕГИЯТА

- Законосъобразност – съответствие на целите и на предлаганите дейности на законовите и подзаконовите нормативни актове и единната държавна образователна политика за осигуряване правото на предучилищно и училищно образование.

- Партньорство – активно и координирано участие на образователните институции, другите държавни и образователни институции и гражданското общество, на педагогическите специалисти и родителите в реализацията на политиката за приобщаване на деца и ученици нуждаещи се от обща и допълнителна подкрепа.

- Прозрачност и популяризиране на дейностите и резултатите –значимостта на проблема предполага висока степен на информираност на обществото.
- Ориентираност - към индивидуалните потребности на всяко дете и ученик.
- Равен достъп до качествено образование и приобщаване на всяко дете и на всеки ученик.
- Равнопоставеност и недопускане на дискриминация при провеждане на политиките за подкрепа на личностното развитие.
- Хуманизъм и толерантност.
- Иновативност и ефективност - разработване на нови подходи за равен достъп до качествено образование и успешно приобщаване на децата и учениците, нуждаещи се от обща и допълнителна подкрепа.
- Автономия - провеждане на образователни политики, самоуправление и децентрализация.
- Приемственост - осигуряване на непрекъснато действие на стратегията, независимо от управленски или други социални промени и гарантиране на постоянство в усилията и политиките за изпълнение на стратегическите цели.
- Устойчивост на резултатите – осигуряване на трайно и дългосрочно въздействие на постигнатите резултати.
- Отчетност, мониторинг и контрол на реализацията на целия процес на подкрепа за личностно развитие, включваща в себе си анализ и оценка на постигнатите резултати.

3.ОБЩИ УСЛОВИЯ

Общата и допълнителната подкрепа се осигуряват там, където са децата и учениците – в детските градини, училищата и центровете за подкрепа за личностно развитие. В случаите по чл. 111, ал. 1, т. 1 от ЗПУО, */при които ученик по здравословни причини, удостоверени с медицински документ от експертна лекарска комисия, определена в Закона за здравето, не може да се обучава в дневна, вечерна или комбинирана форма/*, подкрепата се осигурява в домашни или в болнични условия.

В случаите по чл. 195 от ЗПУО, */при които деца и ученици с тежки увреждания се насочват за обучение в изнесени групи и паралелки в ЦСОП/*, обучението и подкрепата се осигурява на място в ЦСОП, а със заповед на кмета на съответната община, по предложение на РЦПППО и след разрешение на началника на РУО, групи и паралелки може да се организират в социални услуги в общността. Обучението се провежда от специалисти на центъра, а подкрепата за личностно развитие от специалисти на самата социална услуга.

За реализиране на общата и допълнителната подкрепа за личностно развитие в детските градини и училищата работят психолог или педагогически съветник, логопед, ресурсни учители, както и други педагогически специалисти - рехабилитатор на слуха и говора, учител на ученици с нарушено зрение, кинезитерапевт и/или рехабилитатор, арттерапевт и др., в зависимост от оценката на индивидуалните потребности на детето/ученика, извършена от екип за подкрепа за личностно развитие.

Детската градина, училището и центърът за подкрепа за личностно развитие включват в годишния план за дейността си видовете дейности, сроковете и отговорниците за предоставяне на подкрепата за личностно развитие.

В съответствие с чл. 7 от Наредба за приобщаващото образование за организиране и координиране на процеса на осигуряване на общата и допълнителната подкрепа за личностно развитие на децата и учениците в началото на всяка учебна година със заповед на директора на детската градина или на училището се определя координатор на дейностите.

Общата подкрепа се предоставя на всички деца и ученици в съответствие с чл. 178 от ЗПУО.

Допълнителна подкрепа се предоставя на деца и ученици със СОП, в риск, с хронични заболявания и с изявени дарби в съответствие с чл. 187 от ЗПУО въз основа на извършена оценка на индивидуалните им потребности.

Оценката на индивидуалните потребности на деца и ученици, за които има индикации, че са със специални образователни потребности, се извършва от психолог, логопед, ресурсен учител, а при деца и ученици с увреден слух или с нарушено зрение - и от рехабилитатор на слуха и говора или от учител на деца и ученици с нарушено зрение, съвместно с учителите в групата в детската градина/класния ръководител и с учителите, които преподават на ученика в училището. Оценяват се познавателното развитие, комуникативните умения, социалните умения, физическото развитие, адаптивното поведение, психичните реакции, семейното функциониране.

Оценката на индивидуалните потребности на деца и ученици в риск се извършва от психолог и/или от социален работник в детската градина или в училището съвместно с учителите в групата в детската градина/класния ръководител и с учителите, които преподават на ученика в училището. Оценяват се рисковите и защитните фактори в ситуацията на детето или ученика и неговата среда.

Оценката на индивидуалните потребности на деца и ученици с изявени дарби се извършва от учителите в групата в детската градина/класния ръководител и от учителите, които преподават на ученика в училището, съвместно с психолога или педагогическия съветник. Оценяват се конкретните области на изявени дарби и способности.

Оценката на индивидуалните потребности на деца и ученици с хронични заболявания се извършва от психолога съвместно с учителите в групата в детската градина/класния ръководител и с учителите, които преподават на ученика в училището, с медицинския специалист в здравния кабинет в детската градина или училището в сътрудничество с личния лекар на детето или ученика. Оценява се здравословното състояние и влиянието му върху обучението.

В случай, че детската градина или училището не може да осигури специалисти за извършване на оценка, директорът на детската градина или училището може да изпрати заявление за осигуряването им от РЦПППО, от Държавния логопедичен център, от център за подкрепа за личностно развитие, включително от център за специална образователна подкрепа или специално училище за обучение и подкрепа на ученици със сензорни увреждания.

Оценките се извършват в съответствие с разпоредбите на Наредбата за приобщаващото образование.

При извършването на оценката на индивидуалните потребности на децата и учениците специалистите от екипа задължително:

1. използват утвърдени от МОН методики за оценяване;
2. вземат предвид образователните и личните постижения на детето или ученика;
3. вземат предвид социалното и емоционалното развитие на детето или ученика;
4. използват формални и неформални методи на наблюдение и оценка;
5. използват събраната до момента информация за детето и ученика;
6. вземат предвид информацията за детето или ученика, предоставена от ръководители на социални услуги в общността в случаите, когато детето или ученикът ползват такива, както и от лечебни заведения, при необходимост;
7. вземат предвид мнението на родителя, представителя на детето или лицето, което полага грижи за детето;
8. вземат предвид мнението на детето или ученика - при възможност;
9. гарантират достъпа на информация за родителя, представителя на детето или лицето, което полага грижи за детето, през всички етапи на оценяващия процес и търсят неговото съгласие;
10. спазват етичния кодекс на детската градина или училището.

4. ОБЩА ЦЕЛ

Пълноценно предоставяне на обща и допълнителна подкрепа за личностно развитие на децата и учениците в образователните институции чрез осигуряване на ключови фактори и ресурси от всички заинтересовани страни в системата на предучилищното и училищното образование на територията на община Елхово за развиване на способностите и уменията на децата и учениците, в съответствие с индивидуалните им потребности.

5. СТРАТЕГИЧЕСКИ ЦЕЛИ

5.1. Гарантиране на всяко дете и ученик на правото му на качествено образование и на достъп до обща и допълнителна подкрепа за личностно развитие в зависимост от неговите индивидуалните потребности, възможности, личностни качества, знания, умения и интереси.

5.2. Изграждане на позитивен организационен климат и подходяща психологическа среда.

5.3. Повишаване капацитета на всички заинтересовани страни, подобряване взаимодействието между тях чрез осигуряване на работещи механизми за управление, планиране, координация и мониторинг.

6. ПРИОРИТЕТИ И МЕРКИ

Приоритет 1. Осигуряване на обща подкрепа за личностно развитие

Мярка 1.1. Осигуряване на материална база и ресурси за развитие и подкрепа на децата и учениците, съгласно раздел 2 от Наредбата за приобщаващото образование:

- Екипна работа между учителите и другите педагогически специалисти;
- Допълнително обучение и консултации по учебни предмети ;
- Допълнителни модули за деца, които не владеят български език;
- Кариерно ориентиране на учениците;
- Занимания по интереси;
- Библиотечно-информационно обслужване, осигуряване на общезитие и грижа за здравето;
- Поощряване с морални и материални награди;
- Дейности по предотвратяване на насилието и преодоляване на проблемното поведение;
- Организиране на срещи и дейности със семействата за опознаване и приобщаване;
- Ранно оценяване на потребностите и превенция на обучителните затруднения;
- Логопедична работа.

Мярка 1.2. Осигуряване на високо квалифицирани и мотивирани педагогически и други специалисти в образователната система на територията на община Елхово.

Мярка 1.3. Осигуряване на здравословни и безопасни условия на труд за учителите и за обучение и възпитание на децата и учениците в ситуации на извънредна обстановка породена от пандемия, климатични условия или др.непозволяващи провеждането на нормален учебен процес.

Приоритет 2. Осигуряване на допълнителна подкрепа за личностно развитие на деца и ученици със специални образователни потребности, с хронични заболявания, в риск.

Мярка 2.1. Допълнителна подкрепа на деца и ученици със специални образователни потребности.

Мярка 2.2. Предоставяне на допълнителна подкрепа за личностно развитие на деца и ученици в риск.

Мярка 2.3. Допълнителна подкрепа на деца и ученици с хронични заболявания.

Мярка 2.4. Осигуряване на ресурси за извършване на оценка на индивидуалните потребности на деца и ученици със специални образователни потребности с цел предоставяне на образование, съобразено с индивидуалните възможности.

Мярка 2.5. Взаимодействие и различни форми на работа със семействата на децата и учениците.

Мярка 2.6. Осигуряване на необходимия специализиран персонал за предоставяне на допълнителна подкрепа за децата и учениците със специални образователни потребности, в риск, с хронични заболявания.

Приоритет 3. Осигуряване на допълнителна подкрепа за личностно развитие на деца и ученици с изяви дарби

Мярка 3.1. Осигуряване на условия в детските градини, училищата и ЦПЛР за развитие на децата и учениците с изяви дарби.

Мярка 3.2. Включване на изяви деца и ученици в дейности по интереси и форми на работа в различни направления, на ниво детска градина и училище, за по-нататъшно развитие на дарованията.

Мярка 3.3. Осигуряване на възможности за участие в училищни, общински, национални и международни изяви – състезания, конкурси, олимпиади, фестивали, концерти, изложби и др.

Мярка 3.4. Осигуряване на финансиране за дейностите и изявите на децата и учениците с изяви дарби.

Мярка 3.5. Осигуряване на система от стимули за работа с деца и ученици с изяви дарби и за постигнати резултати.

РАЗДЕЛ IV. КОМУНИКАЦИОННА ПРОГРАМА

Важно условие за ефективното реализиране на Стратегията за подкрепа за личностно развитие на децата и учениците в община Елхово е политиката за предоставянето на информация до обществеността чрез средствата за масово осведомяване. Реализирането на стратегията ще се съпровожда от различни информационни мероприятия, които ще осигурят нейната публичност, както в процеса на разработване, така и по време на реализация. Комуникационната програма се основава на следните основни принципи:

- **Прозрачност** – информиране на обществеността за изпълнението на дейностите по Общинската стратегия;
- **Координация** с други стратегии, програми, планове за развитие, изпълнявани от държавната и местната власт;
- **Позитивност на комуникационните послания** – изграждане на климат на доверие и съпричастие с всички заинтересовани страни, с оглед ефективното изпълнение на Стратегията;
- Широко междуинституционално и междусекторно партньорство, **сътрудничество и екипност в комуникационния обмен;**
- **Достъпност на информацията** – достигане на комуникиращата информация до най-голям брой заинтересовани лица.

Основните целеви групи са: органи и институции на държавната и местната власт; изпълнителни агенции; териториални структури на държавните органи и институции; детски градини и училища, центрове за подкрепа за личностно развитие,

неправителствени организации; читалища; спортни клубове; доставчици на социални услуги; приоритетни целеви групи на Общинската стратегия; медии и широката общественост.

Основни комуникационни техники. Комуникационната програма се основава върху няколко основни форми: директна комуникация, комуникация чрез масовите медии, комуникация чрез интернет. Целта е да се привлече общественото внимание към дейностите за подкрепа за личностно развитие на децата и учениците в община Елхово. Това може да бъде постигнато чрез:

- Информиране на местната общност и всички заинтересовани страни на територията на община Елхово за Общинската стратегия;
- Популяризиране на настоящите, подлежащите на реформиране и планираните нови форми за подкрепа за личностно развитие на децата и учениците в община Елхово;
- Популяризиране на органите и институциите на местно и национално ниво, които са ангажирани с планирането, предоставянето и финансирането на дейности за подкрепа за личностно развитие на децата и учениците в община Елхово;
- Стимулиране ангажираността на всички участници в разработването на стратегията, с нейното изпълнение.

РАЗДЕЛ V. ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Осигуряването на подкрепа за личностно развитие на децата и учениците е приоритет в националната образователна политика. Законът за предучилищното и училищното образование и Наредбата за приобщаващо образование са нормативните основания за организиране на образователната среда и нейните елементи чрез обединяване на ресурсите на всички държавни и местни органи и институции. Изградената система за подкрепа за личностното развитие на децата и учениците от община Елхово доказва ползата от единните и целенасочени действия на цялата общност. Натрупаният опит – постиженията и проблемните аспекти, определя бъдещите стратегически цели и идеи за превантивни и корекционни дейности в областта на общата и допълнителната подкрепа.

Общинската стратегия за подкрепа за личностно развитие на децата и учениците в община Елхово е разработена в изпълнение разпоредба на чл. 197 от ЗПУО (обн.ДВ бр.79 от 13.10.2015г.) и чл.5 от Наредбата за преобщаващото образование (приета с ПМС №286 от 04.11.2016г.):

✓Общинската стратегия е изградена на основата на Анализ на потребностите от подкрепа за личностното развитие на децата и учениците в община Елхово по чл.196,ал.3 от ЗПУО, приет с Решение № 418/36/13/ от 26.01.2023 г.,протокол № 36 /26.01.2023г. и Областната стратегия за подкрепа за личностното развитие на децата и учениците област Ямбол;

✓общинската стратегия се приема от общинския съвет за период от 2 години– 2023-2024 г.;

✓за изпълнението ѝ ежегодно до 30 април общинският съвет приема годишен план на дейностите за подкрепа за личностно развитие;

✓годишният план се приема по предложение на кмета на общината след съгласуване с регионалното управление на образованието;

✓общинската стратегия и годишният план се публикуват на интернет страницата на съответната общинска администрация.

Общинската стратегия за подкрепа за личностно развитие на децата и учениците в община Елхово и Годишния план по чл. 197 от ЗПУО са приети с Решение №..... от Протокол №...../.....2023г. на Общински съвет гр.Елхово.